

BELEIDSVISIE WIJKRAAD “DE BLAAK” 2015

Samenvatting Beleidsvisie

Dit deel van het beleidsplan heeft tot doel om de actiepunten weer te geven zodat de tekst niet onnodig lang zal zijn.

2. Beleid en actieplannen

2.1 Duurzaamheid

De wijkraad heeft eind 2012 het initiatief genomen om een werkgroep samen te stellen die zich richt op Duurzame Energie in onze wijk.

Wij willen met onze activiteiten de doelstelling van de gemeente Tilburg, “klimaatneutraal in 2045”, ondersteunen en tegelijkertijd uw energiekosten verlagen.

Daarom heeft de werkgroep de volgende actiepunten in haar programma;

- informatie aan de bewoners middels een maandelijks energie café
- samenwerking met Buurkracht
- gesprekken met bewoners over hun energie verbruik en de besparingsmogelijkheden
- informatie via de website www.energiedeblaak.nl
- stimuleren en meewerken aan nul op de meter woningen
- concrete mogelijkheden voor energie besparing aanbieden
- vraag en lokale aanbod van duurzame producten en diensten met elkaar verbinden
- duurzame energie in- en verkopen
- samenwerken met derden (andere wijken en/of gemeente) die soortgelijke doelstellingen hebben
- het betrekken van de scholen in de Blaak bij het duurzame energie beleid

Energie Coöperatie De Blaak

Deze coöperatie is opgericht om de bewoners van De Blaak de mogelijkheid te bieden om te kunnen deelnemen aan energieopwekking en in- en verkoop van energie.

Actiepunten voor de energie coöperatie De Blaak zijn;

- stimuleren van betrokkenheid en binding met het windmolentraject De Spinder
- stimuleren van financiële mogelijkheden van de bewoners
- stimuleren van opvolgende duurzaamheids trajecten met de rendementen van het project
- organiseren van afname mogelijkheden van de energie van de windmolens voor de bewoners.

2.2. Gezondheid en Welzijn

In 2015 heeft de wijkraad door een vijftal vrijwilligers een enquête gehouden onder de 75+ bewoners in de wijk. Na het uitgeven van het rapport is de daarop volgende vraag “wat doen we met de opgedane kennis” en welk vervolg kunnen we geven.

De volgende actiepunten zullen worden opgepakt;

- middels de daarvoor bestemde media informatie verstrekken aan betrokkenen
 - wijkblad, nieuwsbrief van de wijkraad, publicatiebord, mail circuit.
- versterken van de verbinding met Contour de Twern
- versterken van de verbinding met wijkverpleegkundigen
- in overleg met het Netwerkoverleg (huisartsen, apotheek, fysio therapeuten, etc.) de voorlichting verzorgen, en daaruit voortkomende lezingen in de wijk voorzien.

- in overleg met de bevoegde gemeentelijke instanties de binding naar de hulpbehoevende coördineren
- het jaarlijks verzorgen van de Zorg- en Welzijnskaart voor De Blaak
- bevorderen van sociale cohesie
- in overleg met de ouderen en hulpbehoevenden bepalen welke voorzieningen in de wijk noodzakelijk zijn

2.3. Doelgroepen

2.3.1. Jongeren

Voor de jeugd tot 10 jaar is er in de wijk een redelijke binding, hoofdzakelijk middels de basisscholen maar ook via het Kinder Vakantie Werk (KVV).

Zo is er de speeltuin bij de Hofstede, onder de hoede van de wijkraad, die waar nodig zal worden bijgewerkt en waarvoor de gemeente zorgt voor het onderhoud.

Actiepunten:

- De wijkraad zal in de wijk om vrijwilligers vragen, voor ondersteuning van de activiteiten voor deze jongeren.
- Door de jeugdambassadeur van de wijkraad wordt op 6 januari het jaarlijkse Driekoningen zingen, in de Hofstede, georganiseerd. Hiervoor is ondersteuning gewenst en dient nagegaan te worden hoe dit aantrekkelijker gemaakt kan worden.

2.3.2. Groep tieners

Voor deze groep zijn er een aantal voorzieningen in de wijk zoals het JOP (Jongeren Ontmoeting Plaats), het Tereveldje maar ook het Bollenveldje. Toch is dit een groep bewoners die moeilijk te bereiken zijn en deels ook overlast bezorgen. Daardoor blijft deze groep aandacht vragen en zijn we niet op de hoogte van de wensen van deze groep.

Actiepunt:

- tracht deze groep te benaderen middels een enquête en/of gesprekken over hun behoeften en wensen.

2.3.3. Middengroep bewoners

Het is zeer moeilijk om deze groep bewoners te betrekken bij de wijk.

Actiepunt:

- ook deze groep benaderen middels een enquête en/of gesprekken over hun wensen.

2.3.4. De groep bewoners vanaf 60 jaar

Voor deze groep zijn er de nodige activiteiten, zoals de koffie ochtend en de fiets- en wandel ochtend, zoals op de website zichtbaar is.

Actiepunten:

- meer ondersteuning in de organisatie vanuit de gebruikers.
- ondersteuning aan de activiteit vanuit ContourdeTwern voor de 50+ activiteiten, de vriendschapsbank

2.3.5. Ondernemers

De wijk de Blaak kent vele ondernemers die werkzaam zijn vanuit hun huis situatie, zogenaamde zzp'ers, maar ook veel bestuurders van plaatselijke ondernemingen. Voor deze groep is in de wijk de activiteit "Ondernemersborrel" opgezet.

Een activiteit welke tweemaal per jaar wordt georganiseerd en waarvoor de belangstelling tanende is.

Actiepunt:

- bij de betreffende doelgroep ondersteuning vragen, zowel in mens bezetting als ook in onderwerpen, mogelijk via een enquête.

2.4. Natuurbeleid

De wijk is een heel groen wijk wat veel voordelen heeft maar ook nadelen kent.

Met het project Stadsbos 013 wil de gemeente het groen beheer beter coördineren en betrekken in het stadsbeleid. Het Stadsbos 013 is een natuurverzamelplaats van 1000 ha bos en 400 ha grasland dat aansluit aan onze wijk De Blaak.

Vanuit de bewoners is het mogelijk in dit gebied initiatieven te stimuleren en kan men daarvoor naar de website www.stadsbos013.nl en kan men ook contact opnemen met de expeditieleiders, (voor de namen zie de website).

Actiepunten:

- de wijkraad dient minstens 1 maal per jaar contact te hebben met de gemeente over het project om de ontwikkeling te volgen en de belangen van de bewoners naar voren te brengen
- de wijkraad dient toezicht te houden op de initiatieven die genomen worden en waar nodig de nodige aansturing te doen

2.5. Veiligheid

De veiligheid in de wijk wordt door de bewoners zeer positief bestempeld.

De wijkraad heeft de Buurt-Whatsapp volledig ondersteund en wordt in de wijk geleid door één van de bestuursleden. Daarnaast maakt de wijkraad zich zorgen over de veiligheid bij de scholen bij het brengen en halen van de kinderen.

Actiepunten:

- de wijkraad dient in contact te treden met de schoolleiding en zonodig met ondersteuning van de politie de ouders aan te spreken
- onze wijk heeft dusdanig beperkte afmetingen dat lopen en fietsen naar en van school in de meeste gevallen geen probleem is en dat dient de wijkraad te activeren.

2.6. Communicatie

De huidige informatie voorziening vanuit de wijkraad naar de bewoners gaat middels:

- de website www.wijkraaddeblaak.nl
- het wijkblad
- digitale nieuwsbrieven
- nieuwjaarsbijeenkomst
- bewonersbijeenkomst
- het publicatiebord en het stoepbord in het winkelcentrum
- e-mail verkeer

Er is binnen de wijkraad één bestuurslid die de informatievoorziening vorm geeft.

Actiepunten:

- het bijwerken van de website
- het verbreden van het deelnemers bestand voor de nieuwsbrief
- het per kwartaal versturen van een nieuwsbrief
- het betrekken van de krant bij onze informatie voorziening

Inleiding

Dit is de tweede beleidsvisie van de wijkraad “de Blaak”. De eerste visie is van december 2008 en heeft als handleiding gediend voor de werkzaamheden van de wijkraad. Deze beleidsvisie wil uitgaan van een looptijd van 4 jaar.

Inhoudsopgave:

Samenvatting beleidsvisie

Voorwoord

Met dit beleidsplan willen we inspelen op alle mogelijkheden welke de wijkraad heeft naar haar bewoners. Het beleidsplan zal in onderstaande stappen worden weergegeven:

1. *De algemene doelstelling van de Wijkraad*
 2. *De beleid en actieplannen*
 3. *De toelichting over de wijk*
-
1. De algemene doelstelling van de Wijkraad
 2. Beleid en actieplannen
 - 2.1. Duurzaamheid
 - 2.2. Gezondheid en welzijn
 - 2.3. Doelgroepen
 - 2.3.1 Jongeren
 - 2.3.2 Groep tieners
 - 2.3.3 Middengroep bewoners
 - 2.3.4 Groep bewoners vanaf 60 jaar
 - 2.3.5 Ondernemers
 - 2.4. Natuurbeleid
 - 2.5. Veiligheid
 - 2.6. Communicatie
 3. Algemene informatie
 - 3.1. Historie
 - 3.2. Ligging en Kenmerk
 - 3.3. Kerncijfers en Kengetallen
 - 3.4. Gemeentelijk Beleidsplan
 4. Doelstelling Wijkraad
 5. De Hofstede
 6. Aandachtsgebieden Wijkraad
 7. Onderhoud van de wijk
 8. Cohesie en Communicatie
 9. Netwerk “de Blaak”
 10. Overige activiteiten

1. De algemene doelstelling van de Wijkraad

De wijkraad heeft tot doel om de leefbaarheid in de wijk De Blaak te bevorderen, waar nodig te verbeteren en te optimaliseren.

Dit doet zij door:

- intensief contact met de bewoners en / of bewonersgroepen om de cohesie te bevorderen.
- intensief contact met de Gemeente en Politie en andere relevante instanties.
- intensief contact met instellingen, verenigingen en alle daaraan te koppelen instanties

2. Beleid en actieplannen

2.1 Duurzaamheid

De wijkraad heeft eind 2012 het initiatief genomen om een werkgroep samen te stellen die zich richt op Duurzame Energie in onze wijk.

Wij willen met onze activiteiten de doelstelling van de gemeente Tilburg, “klimaatneutraal in 2045”, ondersteunen en tegelijkertijd uw energiekosten verlagen. Door energiebesparingen en het overstappen op duurzame energiebronnen kunnen we het gebruik van fossiele brandstoffen en de daarmee gepaard gaande CO2 uitstoot beperken.

Wonen gaat gepaard met relatief veel energiegebruik (gas en elektriciteit) en daar heeft U invloed op. Er zijn een breed scala aan mogelijkheden om het verbruik te verlagen en zo duurzamer te wonen, bijvoorbeeld door:

- Woningisolatie
- Aanschaf van energiezuinige apparatuur
- Toepassing van energiezuinige verlichting.

Daarnaast kunt u gebruik maken van de energie die u gratis van de zon ontvangt.

Zonne-energie is bij uitstek een duurzame energiebron.

Met de actie die in 2013 is uitgevoerd hebben circa 80 huishoudens zonnepanelen laten plaatsen, hetgeen positief genoemd mag worden.

Maar daarmee is de werkgroep zeker niet tevreden en kan niet voldaan worden aan de voorwaarden van een klimaatneutraal beleid.

Daarom heeft de werkgroep de volgende actiepunten in haar programma:

- informatie aan de bewoners middels een maandelijks energie café
- samenwerking met Buurkracht
- gesprekken met bewoners over hun energie verbruik en de besparingsmogelijkheden
- informatie via de website www.energiedeblaak.nl
- stimuleren en meewerken aan nul op de meter woningen
- concrete mogelijkheden voor energie besparing aanbieden
- vraag en lokale aanbod van duurzame producten en diensten met elkaar verbinden
- duurzame energie in- en verkopen
- samenwerken met derden (andere wijken en/of gemeente) die soortgelijke doelstellingen hebben
- het betrekken van de scholen in de Blaak bij het duurzame energie beleid

Energie Coöperatie De Blaak

Deze coöperatie is opgericht om de bewoners van De Blaak de mogelijkheid te bieden om te kunnen deelnemen aan energieopwekking en in- en verkoop van energie.

Samen met nog 4 coöperaties uit Tilburg is er een visie ontwikkeld om de inwoners van de gemeente gezamenlijk (mede) eigenaar te laten worden van de toekomstige windmolens op de

locatie Spinner. Hiermee willen de coöperaties het draagvlak voor en acceptatie van duurzame energie vergroten.

Actiepunten voor de energie coöperatie De Blaak zijn:

- stimuleren van betrokkenheid en binding met het windmolentraject
- stimuleren van financiële mogelijkheden van de bewoners
- stimuleren van opvolgende duurzaamheids trajecten met de rendementen van het project
- organiseren van afname mogelijkheden van de energie van de windmolens voor de bewoners.

2.2. Gezondheid en Welzijn

In 2015 heeft de wijkraad door een vijftal vrijwilligers een enquête gehouden onder de 75+ bewoners in de wijk. Het rapport dat is uitgegeven en ook volledig is te lezen op www.wijkraaddeblaak.nl is aan de wethouder Kokke met in zijn portefeuille Zorg verstrekt net als aan vele partijen in de zorg.

Na het uitgeven van het rapport is de daarop volgende vraag “wat doen we met de opgedane kennis” en welk vervolg kunnen we geven.

De volgende actiepunten zullen worden opgepakt:

- middels de daarvoor bestemde media informatie verstrekken aan betrokkenen
 - wijkblad, nieuwsbrief van de wijkraad, publicatiebord, mail circuit.
- versterken van de verbinding met Contour de Twern
- versterken van de verbinding met wijkverpleegkundigen
- in overleg met het Netwerkoverleg (huisartsen, apotheek, fysio therapeuten, etc.) de voorlichting verzorgen, en daaruit voortkomende lezingen in de wijk voorzien.
- in overleg met de bevoegde gemeentelijke instanties de binding naar de hulpbehoevende coördineren
- het jaarlijks verzorgen van de Zorg- en Welzijnskaart voor De Blaak
- bevorderen van sociale cohesie
- in overleg met de ouderen en hulpbehoevenden welke voorzieningen in de wijk noodzakelijk zijn

2.3. Doelgroepen

2.3.1. Jongeren

Voor de jeugd tot 10 jaar is er in de wijk een redelijke binding, hoofdzakelijk middels de basisscholen maar ook via het Kinder Vakantie Werk (KVV).

Zo is er de speeltuin bij de Hofstede, onder de hoede van de wijkraad, die waar nodig zal worden bijgewerkt en waarvoor de gemeente zorgt voor het onderhoud.

In de komende 5 jaar zal er niet veel vernieuwing plaats gaan vinden.

Verder verzorgt de KVV de vakantieweek in De Blaak met een geweldig programma, de wijkraad zal deze activiteit financieel blijven ondersteunen en betrokken blijven bij deze activiteit.

Op Koningsdag op 27 april zal de KVV een kinderprogramma verzorgen en daarvoor is steun nodig vanuit de wijkraad middels extra inzet van personen.

Actiepunten:

- De wijkraad zal in de wijk om vrijwilligers vragen.
- Door de jeugdambassadeur van de wijkraad wordt op 6 januari het jaarlijkse Driekoningen zingen, in de Hofstede, georganiseerd. Hiervoor is ondersteuning

gewenst en dient nagegaan te worden om dit aantrekkelijker gemaakt kan worden.

2.3.2. Groep tieners

Voor deze groep zijn er een aantal voorzieningen in de wijk zoals het JOB (Jongeren Ontmoeting Plaats, het Tereveldje maar ook het Bollenveldje. Toch is dit een groep bewoners die moeilijk te bereiken zijn en deels ook overlast bezorgen. Daardoor blijft deze groep aandacht vragen en zijn we niet op de hoogte van de wensen van deze groep.

Actiepunt:

- tracht deze groep te benaderen middels een enquête en/of gesprekken over hun behoeften en wensen.

2.3.3. Middengroep bewoners

Het is zeer moeilijk om deze groep bewoners te betrekken bij de wijk.

We kunnen de middengroep opdelen in jeugd vanaf 18 jaar die hun vertier elders zoeken en vinden. Daarvoor is het centrum van Tilburg veel interessanter, hiervoor zal dan ook geen specifieke stappen worden genomen

Dan kennen we de jongere gezinnen en bewoners tot 50 á 65 jaar, die zeer zelfstandig zijn en vaak een zeer druk bestaan leiden.

Deze groep heeft het te druk voor wijkactiviteiten, alhoewel we niet weten wat binnen deze groep de wensen zijn.

Actiepunt:

- ook deze groep benaderen middels een enquête en/of gesprekken over hun wensen.

2.3.4. Groep bewoners vanaf 60 jaar

Voor deze groep zijn er de nodige activiteiten, zoals de koffie ochtend en de fiets- en wandel ochtend, zoals op de website zichtbaar is. Deze activiteiten worden financieel gesteund vanuit het budget van de wijkraad. Tijdens de koffie ochtend worden er lezingen gehouden, musea bezocht en een kerstconcert gegeven. De organisatie is in handen van een paar zeer actieve ouderen.

Actiepunten:

- meer ondersteuning in de organisatie vanuit de gebruikers.
- ondersteuning aan de activiteit vanuit ContourdeTwern voor de 50+ activiteiten, de vriendschapsbank

2.3.5. Ondernemers

De wijk de Blaak kent vele ondernemers die werkzaam zijn vanuit hun huis situatie, zogenaamde zzp'ers, maar ook veel bestuurders van plaatselijke ondernemingen.

Voor deze groep is in de wijk de activiteit "Ondernemersborrel" opgezet.

Een activiteit welke tweemaal per jaar wordt georganiseerd en waarvoor de belangstelling tanende is.

Actiepunt:

- bij de betreffend doelgroep ondersteuning vragen, zowel in mens bezetting als ook in onderwerpen, mogelijk via een enquête.

2.4. Natuurbeleid

De wijk is een heel groen wijk wat veel voordelen heeft maar ook nadelen kent.

Zo is er door het vele groen ook veel afval als de bladeren vallen, de bewoners dienen daar intensief mee bezig te zijn en kunnen niet alles overlaten aan de gemeente.

Door het vele groen ontstaat er ook een groene aanslag op straatborden, verkeersborden en dergelijke, van de bewoners mag verwacht worden dat zij ook daar een bijdrage in kunnen leveren. Ook dienen de bewoners meer aandacht te besteden aan overhangend groen op de openbare weg.

Natuur buitengebied:

Met het project Stadsbos 013 wil de gemeente het groen beheer beter coördineren en betrekken in het stadsbeleid. Het Stadsbos 013 is een natuurverzamelplaats van 1000 ha bos en 400 ha grasland dat aansluit aan onze wijk De Blaak.

Vanuit de bewoners is het mogelijk in dit gebied initiatieven te stimuleren en kan men Daarvoor naar de website www.stadsbos013.nl en kan men ook contact opnemen met de expeditieleiders.

Actiepunten:

- de wijkraad dient minstens 1 maal per jaar contact te hebben met de gemeente over het project om de ontwikkeling te volgen en de belangen van de bewoners naar voren te brengen.
- de wijkraad dient toezicht te houden op de initiatieven die genomen worden en waar nodig de gewenst aansturing te doen

2.5. Veiligheid

De veiligheid in de wijk wordt door de bewoners zeer positief bestempeld.

De wijkraad heeft de Buurt-Whatsapp volledig ondersteund en wordt in de wijk geleid door één van de bestuursleden.

De communicatie met de politie wordt als positief beoordeeld.

In de wijk komen een beperkt aantal inbraken voor terwijl dit elders veel erger is, desondanks kunnen we niet op onze lauweren rusten en dienen constant alert te zijn.

Bij de scholen ontstaan gevaarlijke situaties door het parkeren bij het wegbrengen en ophalen van de kinderen.

Actiepunten:

- de wijkraad dient in contact te treden met de schoolleiding en zonodig met ondersteuning van de politie de ouders aan te spreken
- onze wijk heeft dusdanig beperkte afmetingen dat lopen en fietsen naar en van school in de meeste gevallen geen probleem is en dat dient de wijkraad te activeren.

2.6. Communicatie

De huidige informatie voorziening vanuit de wijkraad naar de bewoners gaat middels:

- de website www.wijkraaddeblaak.nl
- het wijkblad
- digitale nieuwsbrieven
- nieuwjaarsbijeenkomst
- bewonersbijeenkomst
- het publicatiebord en het stoepbord in het winkelcentrum
- e-mail verkeer

Er is binnen de wijkraad één bestuurslid die de informatievoorziening vorm geeft.

Zo is de communicatie naar de bestuursleden gestroomlijnd en komt daardoor automatisch bij alle bestuursleden.

Ook is er een digitaal archief ingevoerd en wordt alle correspondentie in dit archief verwerkt.

Actiepunten:

- het bijwerken van de website
- het verbreden van het deelnemers bestand voor de nieuwsbrief
- het per kwartaal opstellen en versturen van een nieuwsbrief
- het betrekken van de krant bij onze informatie voorziening
- het opstellen en aanleveren van kopij voor het wijkblad
- het redigeren en corrigeren van documenten voorafgaand aan publicatie in de diverse media
- het zorgdragen voor een optimale informatievoorziening van alle belanghebbenden zowel binnen de wijkraad als van en naar de wijkraad

3. Algemene informatie

Met de beleidsvisie geeft de wijkraad “de Blaak” de richting aan waarlangs de ontwikkeling van dit unieke stadsdeel dient te verlopen. Daarbij zijn de ontstaansgeschiedenis en de bevolkingsontwikkeling belangrijke richtpunten, maar ook wat er binnen de wijk leeft aan wensen en verwachtingen. Daarnaast de betekenis van de wijk in het grotere geheel van de Gemeente Tilburg en wat de Gemeente Tilburg aan voornemens heeft met betrekking tot de toekomst van de wijk. Niet alles zal op voorhand synchroniseren. De beleidsvisie geeft de positie van de wijk aan en op basis daarvan zal dan ook het overleg met de Gemeente Tilburg door de wijkraad worden ingevuld. De beleidsvisie is niet statisch, maar zal met enige regelmaat door de wijkraad worden getoetst aan de actualiteit van het bestaan. Ook het overleg met allerlei instanties zoals politie, woningbouwverenigingen, zorginstellingen, brandweer, en dergelijke zal in beginsel verlopen via de beleidsvisie van de wijkraad. Onder het motto: “maak duidelijk wie je bent en wat je wilt, dan ben je ook voor anderen meer toegankelijk”.

3.1. Historie

Het ontstaan van de woonwijk “de Blaak” was eind zeventiger jaren een bijzonder politiek initiatief. Het gemeentebestuur van Tilburg had met de bouw van deze wijk de volgende doelstellingen voor ogen:

- Het doorbreken van de eentonige woningbouw in Tilburg,
- Het stimuleren van het eigen woningbezit,
- Het bieden van mogelijkheden voor eigen woningbouw,
- Het ontmoedigen van de uittocht naar de omliggende dorpen,
- Het aan zich binden van de top van het bedrijfsleven en andere voor de gemeente belangrijke personen,
- Het stimuleren van doorstroming naar duurdere woningen,
- Het verhogen van de aantrekkingskracht van de gemeente,
- Het experimenteren met bijzondere woningbouw,
- Het invullen van het bestaande woningtekort in Tilburg,

Wellicht hebben nog meer motieven een belangrijke rol gespeeld, maar voor deze beleidsvisie zijn hiermee de meest waarneembare doelstellingen weergegeven. Al snel bleek er een enorme belangstelling te bestaan voor de nieuwe wijk. Via een lotingsysteem werden de eerste kavels toebedeeld en medio 1977 werd een aanvang genomen met het bouwrijp maken van de eerste fase. Kort daarop zijn de eerste woningen gebouwd en geleidelijk is het totale plan ingevuld. Veel werd gerealiseerd in eigen regie van de eigenaren en verderop in de realisatie werd deze vrijheid ingeperkt door verplichtingen met betrekking tot het bouwen van

de casco met behulp van een aannemer. Later zijn er ook door projectontwikkelaars woningen neergezet, die in de verkoop kwamen. Uiteindelijk zijn er in totaal zo'n tweeduizend (2371) woningen gerealiseerd verdeeld over twee bestemmingsplannen. Het eerste bestemmingsplan omvat het gebied ten westen van het oorspronkelijke tracé van het Bels Lijntje (huidige Dongepad) en is volledig in de oorspronkelijke opzet gerealiseerd. Het tweede bestemmingsplan omvat het gebied ten oosten van dit tracé en daar zijn in het centrumgebied het winkelcentrum en de scholen gevestigd. Ook zijn in dit gedeelte huurwoningen gebouwd en is er een verdichting van de woningbouw toegepast. Thans is er tevens een appartementsgebouw (hoogbouw) met daaronder commerciële ruimtes verzezen en is het winkelcentrum uitgebreid. In de nabijheid zijn er ook appartementen c.q. bijzondere woonvormen voor bijzondere groepen in opdracht van een woningbouwcorporatie (TBV) en een zorginstelling (Amarant). Met name 9 sociale huurappartementen voor TBV en 12 appartementen voor Amarant. Locatie is het oorspronkelijke noodgebouw van de scholen aan de Grebbe. Aan het parkeerterrein van het winkelcentrum is bebouwing gerealiseerd voor een huisartsenpraktijk, een fysiotherapeut en een apotheek. Later is ook het gebied ten noorden en westen van de Weteringlaan, Stroomlaan en Deltalaan ingevuld en als laatste de Delmerweide (oorspronkelijke Interpolislokatie). Op de Delmerweide, in het verlengde van de Texelstroom, zijn er 20 zeer luxe appartementen gerealiseerd. Daarmee is de wijk "de Blaak" gerealiseerd. Een aanvankelijk bouwgebied ten westen van de Weteringlaan is komen te vervallen in het belang van het aangrenzende waterwingebied. Het is thans een natuurlijke zone tussen de bebouwing en het verderop gelegen bosgebied.

3.2. Ligging en Kenmerk

De wijk "de Blaak" ligt aan de zuidwestkant van Tilburg en wordt begrensd in het noorden door de Baroniebaan, in het westen door natuurgebied "Kaaistoep" (Gilzerbaan) en in het zuiden door de A 58. Oostelijk vormt de Ringbaan West en het verkeersknooppunt 't Laar de begrenzing. Oorspronkelijk was het een moerasgebied en dat is aan de waterhuishouding (vijvers) te herkennen.

Op de oudste kaart van Tilburg (Diederik Zijnen 1760) zijn in het gebied ten zuiden van de huidige Gilzerbaan en ten westen van het huidige Dongepad vijf vennen getekend. Deze heetten "de Blaak", "Kolkven", "'t Gereg", "Kleinblaak" en "Rietven". Het waren ondiepe plassen die in de zomer droogvielen. Een betere ontwatering deed de plassen aan het begin van de twintigste eeuw verdwijnen. "Blaak" is afgeleid van het Zuid-Nederlandse "Blak", dat stil/rustig water betekent. Dit is weer afgeleid van het Midden-Nederlandse "Blec", dat de betekenis heeft van land dat even boven het water uitkomt. Van Dale verklaart "Blak" nog als "vlak", "effen", "kaal", "blank" en "onder water". De eerste vermelding van "de Blaack" dateert van 1604. Naar het ven "Blaak" is de wijk "de Blaak" genoemd (bron encyclopedie van Tilburg uitgeverij Nieuwland september 2008).

In het noorden ligt de wijk Zorgvlied, die in oorsprong ook gebouwd is als luxe woonwijk. De begrenzing daarvan is de noordelijk gelegen Bredase Weg. Door de bijzondere ligging van de wijk "de Blaak" heeft deze een meer eigen karakter. Midden in de natuur en toch relatief dicht bij het centrum van Tilburg. Ook zijn vanuit de wijk de uitvalswegen gemakkelijk bereikbaar. Het is dus niet zo verwonderlijk dat deze wijk een enorme aantrekkingskracht heeft. De prijzen van de woningen liggen doorgaans dan ook hoger dan in de andere wijken van Tilburg. Ook het gemiddelde inkomen van de bewoners stijgt uit boven dat in de andere wijken. Door velen in Tilburg wordt de wijk dan ook bestempeld als "rijke wijk". Deze betiteling zal in de wijk zelf zo niet altijd worden ervaren, maar de bewoners zijn er zich wel van bewust dat het een aangename woonomgeving is. De bewoners leven door de ruimte en

overige omstandigheden redelijk op zichzelf en dat werkt niet altijd positief uit op de wijkcohesie. Omdat de bouwintensiteit zich voornamelijk heeft afgespeeld in de tachtiger jaren is thans de wijk geleidelijk aan het vergrijzen. Dit wordt mede in de hand gewerkt, doordat de mensen er lang willen blijven wonen. Was het dus bij aanvang een kinderrijke wijk, thans vertoont de wijk een steeds meer gelijkmatige leeftijdsopbouw. Er is zelfs een lichte terugloop in bewonertal waarneembaar, omdat de opgroeiende kinderen de wijk gaan verlaten om zich elders te vestigen. Veelal moet de oorzaak hiervan gevonden worden bij de studiemogelijkheden en de werkgelegenheid. Een en ander betekent, dat de behoefte aan voorzieningen aan het wijzigen is. Het is dus in het belang van de wijk hier tijdig op in te spelen.

3.3. Kerncijfers en Kengetallen

Leeftijdsopbouw in de wijk "De Blaak"				
met het verloop tussen 2007 en 2013				
Leeftijd	2007	2013	Vershil	=+ of- in %
00-04	282	278	-4	-1%
04-09	422	293	-129	-31%
10-14	469	386	-83	-18%
15-19	564	422	-142	-25%
20-24	347	255	-92	-27%
25-29	210	198	-12	-6%
30-34	236	249	13	6%
35-39	317	287	-30	-9%
40-44	479	305	-174	-36%
45-49	697	427	-270	-39%
50-54	832	586	-246	-30%
55-59	738	779	41	6%
60-64	458	700	242	53%
65-69	199	490	291	146%
70-74	127	182	55	43%
75-79	68	123	55	81%
80-84	36	51	15	42%
85-89	4	21	17	425%
90-94	3	6	3	100%
95-99	0	1	1	
=>100				
Totaal	6488	6039	-449	-7%

Leeftijdsopbouw in de wijk "Zorgvlied"				
met het verloop tussen 2007 en 2013				
Leeftijd	2007	2013	Vershil	=+ of - in %
00-04	204	194	-10	-5%
04-09	288	219	-69	-24%
10-14	261	271	10	4%
15-19	275	259	-16	-6%
20-24	196	220	24	12%
25-29	138	138	0	0%
30-34	174	189	15	9%
35-39	263	224	-39	-15%
40-44	304	260	-44	-14%
45-49	306	294	-12	-4%
50-54	259	297	38	15%
55-59	248	231	-17	-7%
60-64	238	220	-18	-8%
65-69	202	245	43	21%
70-74	170	191	21	12%
75-79	178	158	-20	-11%
80-84	134	132	-2	-1%
85-89	64	54	-10	-16%
90-94	11	16	5	45%
95-99	1	4	3	300%
=>100				
Totaal	3914	3816	-98	-3%

Uit deze tabel valt te herleiden, dat de wijk "de Blaak" aardig aan het vergrijzen is. Het kindertal in de wijk "De Blaak" zal de komende tijd behoorlijk gaan slinken. Is bijvoorbeeld in 2007 de verhouding tussen tieners (10-20 jaar) en bejaarden (65 jaar en ouder) 3 : 1. In 2013 is deze verhouding compleet omgedraaid, te weten 1 : 1,5. Daarentegen zal het aantal bezoekende kleinkinderen gaan stijgen. Ook hiermee zal in zekere mate rekening gehouden moeten worden bij de inrichting van de voorzieningen. Het referentiekader Zorgvlied maakt duidelijk dat de wijk "De Blaak" een normale ontwikkeling doormaakt en dat de toekomst zich redelijk laat voorspellen. In 2013 bestaat 26% van het aantal bewoners van de wijk uit mensen (jeugd) jonger dan 25 jaar.

Van het bewonertal is in 2013, 42% ouder dan 55 jaar. De middencategorie maakt dus 32% uit, waarvan 60% ouder is als 40 jaar. Deze gegevens tonen aan dat waarschijnlijk 12% van de inwoners nog onderdeel uitmaken van zich ontwikkelende gezinnen. De doorstroming zal daar naar verwachting maar een beperkte invloed op hebben.

Wijk “Zorgvlied” kan als referentie kader dienen daar dit al een langer bestaande wijk is en waar de vergrijzing al eerder is ingezet, maar ook dat de wijk is gestabiliseerd.

In de visie van de gemeente zal het aantal inwoners van 20 tot 64 jarigen tot 2025 licht toenemen, om daarna tot 2040 geleidelijk af te vlakken. In de periode 2040 tot 2050 is vervolgens een lichte groei te zien voor deze leeftijdsgroep. Het aantal 65+’ers neemt in de periode tot 2030 fors toe (+20%), maar vlakt daarna tot 2050 af.

Buiten een aantal overzienbare problemen en een minder expliciet op de wijk afgestemde commerciële “Hofstede” kent de wijk “De Blaak” geen bijzondere omstandigheden maar eerder een aangename woon- en leefsfeer die uitstijgt boven die van veel andere wijken in Tilburg.

3.4. Gemeentelijk Beleidsplan

De gemeente maakt een aantal begrotingen en nota’s waarin het beleid deels is terug te vinden. Zo is er een Coalitieakkoord 2014-2018, Perspectiefnota 2016 (4 juni 2015) en is er een Begroting en Jaarplan hoofdzakelijk financieel. Deze stukken zijn binnen de website van de gemeente in te zien, maar zijn langdradig en vaak moeilijk te lezen.

Daarnaast is de gemeente gestart met de Ontwerp – Omgevingsvisie Tilburg 2040, hierna te noemen Tilburg 2040. Dit stuk is in de gemeenteraad in behandeling, maar geeft wel veel informatie wat we als bewoners in de toekomst kunnen verwachten.

4. Doelstelling Wijkraad

De wijkraad moet de spreekbuis zijn voor de wijkbewoners. Zowel naar de gemeente als naar andere relevante organisaties. In Tilburg 2040 is De Blaak aangeschreven als Ruim en Hoogwaardig, net als Berkel-Enschot en Udenhout.

Zo ook de bestemmingsplannen die van toepassing zijn op de wijk “De Blaak” . De wijkraad moet er op bedacht zijn dat bij deze ontwikkeling geen zaken in de bestemmingsplannen sluipen die ons onwelgevallig zijn. Dit vraagt inzet en deskundigheid. Het is daarom belangrijk deze inzet en deskundigheid, die aanwezig is binnen de wijk, te mobiliseren. In de vorm van ambassadeurs is de wijkraad dit gaan vormgeven. Op elk specifiek terrein moet dit gaan gebeuren. Twee mensen weten tenslotte altijd meer dan één en het zal op den duur automatisch gaan bijdragen aan de wijkcohesie. Belangen verenigen tenslotte!

Naast deze vooruitgeschoven positie zal de wijkraad de regie voeren over allerlei aangelegenheden die het wijkbelang dienen en raken. Hieronder vallen zaken zoals, “duurzaamheid en energie”, “WMO”, “wijkvoorzieningen”, “jeugd en jongeren”, “operationele afstemming met de gemeente”, “politietoezicht”, “stimuleren van initiatieven binnen de wijk”, “het organiseren van activiteiten binnen de wijk”, “invulling van de wijk” en “het mobiliseren van de wijkbetrokkenheid van haar bewoners”. Alleen een gezonde en bemenste wijkraad kan er voor zorgen dat deze doelstellingen voldoende aandacht krijgen. Thans zijn veel mensen zowel bestuurlijk als feitelijk druk doende een steentje bij te dragen aan het wijkbelang. Hierbij moet gedacht worden aan de “Hofstede”(SHB), “het Wijkblad”, “sportverenigingen”, “ontspanningsverenigingen”, “werkgroepen”, en dergelijke alsmede aan professionele instellingen in de sfeer van het onderwijs, gezondheidszorg en maatschappelijk

welzijn. Het is een uitdaging een brug te slaan tussen al deze initiatieven en die van de wijkraad.

5. De Hofstede

In de wijk “de Blaak” ligt het rijksmonument de Hofstede. In 1907 gebouwd door de Tilburgse fabrikant A.A.H. Polet (architect Jan van der Valk) als landhuis “de Blaak”. Het midden tussen een buitenverblijf en een boerderij. Door de gepleisterde en van vakwerk voorziene gevels (Tudorstijl) een bijzonder monument op een bijzondere locatie. Door de inspanningen van de Blaakbewoners van het eerste uur in de Stichting Behoud Blaakhofstede is door middel van verschillende acties geld ingezameld voor de restauratie van de Hofstede. Samen met aanvullende overheidssubsidies is deze restauratie ook daadwerkelijk gerealiseerd en beschikt de wijk “de Blaak” sedert die tijd over een beperkt wijkontmoetingspunt. Thans voert de Stichting Hofstede de Blaak (SHB) het beheer van deze accommodatie en in deze stichting bezet de wijkraad twee zetels. In de loop der tijd heeft de Hofstede verschillende uitbaters gekend, waarbij geleidelijk de commerciële horecafunctie de wijkfunctie heeft verdrongen. Hierdoor is een frictie ontstaan met de oorspronkelijke bedoelingen. Aangezien de onderhoudskosten van de Hofstede een belangrijk deel uitmaken van de huurlasten die de uitbater in rekening worden gebracht, is het haast ondoenlijk de commerciële functie ondergeschikt te maken aan de wijkfunctie. Tevens kan worden geconstateerd dat de restaurantfunctie steeds meer in een wijkbehoefte voorziet.

6. Aandachtsgebieden Wijkraad

De wijkraad richt zich bij haar activiteiten op de volgende aandachtsgebieden:

- 6.1 de persoonlijke en algemene veiligheid in de wijk
- 6.2 de verkeersveiligheid in de wijk
- 6.3 de criminaliteit in de wijk
- 6.4 de bestemmingsplannen van de wijk en de voorgenomen wijzigingen hierop
- 6.5 de wijkfuncties en ontspanningsmogelijkheden
 - sport- en spelvoorzieningen
 - medische voorzieningen
 - winkelvoorzieningen
 - het voorzien in (sociale) activiteiten
- 6.6 de natuurwaarden en het specifieke karakter van de wijk
- 6.7 de inrichting van de wijk
 - groenvoorzieningen
 - parkeervoorzieningen
- 6.8 de relatie met en het belang van de omliggende wijken (i.h.b. Zorgvlied)
- 6.9 het onderhoud van de wijk
 - onderhoud van de wegen
 - onderhoud van het groen en de vijvers
 - onderhoud van de openbare verlichting
- 6.10 het beheren van overlast in de wijk en het voorkomen van vervuiling
- 6.11 de effecten van de vliegbasis Gilze en Rijen voor de wijk
- 6.12 de ontwikkelingen met betrekking tot het waterwingebied bij de wijk
- 6.13 de effecten van de rijksweg A 58
- 6.14 de wijkcohesie en -communicatie.

Wellicht zijn er nog meer aandachtsgebieden te benoemen, maar vooralsnog bestrijken deze 14 genoemde aandachtsgebieden het totale veld. De wijkraad zal de aandachtpunten op een logische wijze ordenen en er vervolgens in de vorm van de genoemde ambassadeurs en/of werkgroepen invulling aan gaan geven. Op dit moment worden deze aandachtsgebieden nog hoofdzakelijk door de leden van de wijkraad zelf behandeld, maar in de praktijk blijkt dit een ondoenlijke zaak. Door bij deze zaken ook andere geïnteresseerde wijkbewoners te betrekken zal de effectiviteit toenemen en kan de wijkraad daarboven zorg dragen voor de coördinatie als regievoerder.

7. Onderhoud

De wijk “de Blaak” is inmiddels zo’n 35 jaar oud. Daarmee is de wijk nog lang niet een wijk waar stadsvernieuwing of renovatie aan de orde is. Voor de bewoners zelf is het stadium van de woningverbetering en –modernisering al lang aangebroken. Aan de her en der geplaatste bouwcontainers te zien zit de vaart er al aardig in. Een goede ontwikkeling, want dit verhoogt het wooncomfort en de economische waarde van de woning. Tevens draagt het bij aan de vitaliteit en sociale klimaat van de wijk.

Het is de verantwoording van de gemeente het onderhoudsniveau van de publieke en algemene voorzieningen (straten, groen, riolen, verlichting, e.d.) te waarborgen. Tenslotte zijn deze voorzieningen van de wijk inmiddels ook in de ouderdom van 35 jaar. Gelukkig kan de wijkraad constateren dat de gemeente deze verantwoordelijkheid niet laat liggen.. De wijkraad zal er wel op gaan toezien dat de gemeente de groenstroken die door de bewoners worden teruggegeven of moeten worden afgestaan een adequaat onderhoudsniveau krijgen. Een slechter onderhoud dan door de bewoners zelf is niet onder alle omstandigheden acceptabel. Natuurlijk is het groenonderhoud van de gemeente gebonden aan programma’s en beeldbestekken, maar wat de bewoners met z’n allen gerealiseerd hebben dient hierin gerespecteerd te worden. De wijkraad zal de onderhoudstoestand van de wijk goed in beeld houden en waar nodig aan de bel gaan trekken bij de gemeente. Graag wil de wijkraad vanuit de bewoners signalen ontvangen, wanneer dit onderhoud een onacceptabel niveau bereikt of door gebrek aan onderhoud gevaarlijke situaties ontstaan.

8. Cohesie en Communicatie

Bijna alle activiteiten in de wijk “de Blaak” worden gerealiseerd door vrijwilligers. Zonder deze vrijwilligers zou het wijkgebeuren een uiterst magere invulling krijgen. De vrijwilligers zijn dus de dragers van het wijkgebeuren en vormen gezamenlijk de verbindende factor in de wijk. Door deze vrijwilligers meer met elkaar te laten communiceren en te betrekken bij de wijkactiviteiten, wordt de cohesie binnen de wijk sterker. De wijkraad wil dit netwerk nadrukkelijk in beeld brengen, om het vervolgens te structureren en uit te bouwen.

Uit deze beleidsvisie blijkt hoe breed het aandachtsgebied van de wijkraad wordt gezien. Derhalve is het belangrijk uit verschillende vak- of beroepsgroepen vrijwilligers te krijgen, die de wijkraad daarin kunnen ondersteunen. De wijkraad is nu eenmaal geen meester op alle wapenen en kent haar beperkingen. De wijkraad zal er voor zorgen dat deze vrijwilligers kunnen volstaan met een gepaste betrokkenheid en tijdbelasting. Hoe meer vrijwilligers er zich aanbieden, hoe beter deze werkverdeling kan verlopen. Dus wijkbewoners met bepaalde vaardigheden, die in deze beleidsvisie van pas komen kunnen zich aanmelden. Het is tenslotte een mooi ding je verantwoordelijk te voelen voor de wijk en haar bewoners en tevens daarmee de cohesie en communicatie op niveau te brengen.

9. Netwerk “de Blaak”

De wijk “de Blaak” beschikt over een groot netwerk aan stichtingen, werkgroepen, verenigingen, beroepsgroepen, instanties, commissies en personen die zich op de een of andere manier bezig houden met het wijkbelang in het algemeen en die van de bewoners in het bijzonder. Naast de wijkraad is dit netwerk het smeermiddel voor een leefbare en gezellige (ontspannende) omgeving. De wijkraad wil de verbindingen met dit netwerk verstevigen, om een zo groot mogelijk draagvlak binnen de wijk “de Blaak” te verkrijgen en al doende de wijkcohesie te vergroten. Hierna volgt een zo volledig mogelijk overzicht van dit netwerk, teneinde duidelijk te maken waarover we het hebben:

- Stichting Wijkraad “de Blaak”
- Stichting Hofstede “de Blaak” (SHB)
- Stichting Wijkblad “de Blaak” (incl. ca. 30 bezorgers)
- Commissie “speeltuin Hofstede”
- Commissie “Behoud Waardevol Blaakgebied”
- Oudercommissie “OBS de Blaak”
- Oudercommissie “BS de Borne”
- Directieteam “OBS de Blaak”
- Directieteam “BS de Borne”
- Kindercentrum Bobb (peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang)
- RK parochie “Petrus en Paulus” (incl. KBO)
- Werkgroep ouderen “Club ‘92”
- Herensociëteit “Tilburg”
- Kindervakantiewerk “de Blaak” (KVV)
- Scoutinggroep “dr. Möller”
- Sportvereniging “de Blaak” (met diverse afdelingen)
- Tennisvereniging “t.c. de Blaak”
- Carnavalsvereniging “de Blaokpappers”
- Volkstuinvereniging “de Kaaistoep”
- Dahlia- en Volkstuinvereniging “Flora”
- Handbalvereniging “Tilburg”
- Toneelvereniging “Kabaal”
- Gemengd Koor “Malkander”
- Dameskoor “Calliope”
- Initiatiefnemers “Kerststal”
- Vrijwilligers “Fietsgroep”
- Straatvertegenwoordiging “Buurtpreventie”
- De Zonnebloem (3 vrijwilligsters)
- UMTS-commissie
- Winkeliersvereniging
- Diverse instanties “Gezondheidszorg”

10. Overige activiteiten

Twee leden van de wijkraad hebben zitting in de Stichting Hofstede “de Blaak” en leveren daar een inhoudelijke bijdrage mede gericht op de wijkfunctie.

Met de gemeente (het Sportbedrijf) is door de wijkraad overleg gevoerd over de functie van de sportkantine in het kader van het wijkgebeuren. De nieuwe uitbater mag nu ook sociaal maatschappelijke activiteiten uitvoeren in de sportkantine en kan daarmee de wijkfaciliteiten uitbreiden.

De wijkraad zal deze beleidsvisie presenteren tijdens de bewonersvergadering in 2016 en voor commentaar presenteren op de website. Na de ingekomen reacties zal de wijkraad de beleidsvisie aanpassen om deze vervolgens aan te bieden aan het gemeentebestuur.

Tilburg, december 2015

Wijkraad “de Blaak”